
5 ta' Ottubru 1798

Ir-Rewwixta taż-Żabbarin

kontra l-Frañċiżi

Mill-Misrah sejjahnielhom, mill-Bicċieni
mill-Bidni, San Anard u minn tal-Plier,
mix-Xghajra, minn Has-Sajd, minn Wied iż-Żiju,
minn Wied il-Ghajn l-irġiel ta' kull mistier.

Bil-bronja mill-imtiehen ta' Buleben,
bil-qniepen u ċ-ċuqlajti mill-kampnar
tlabniehom biex jinghaqdu mal-migemgha,
jġingabru bhal qaqoċċa f'Haż-Żabbar.

U ġew bi hgarhom. Min bl-imghažqa f'idu,
min b'fies, imterqa, luh jew furkettun.
Biż-żejt ġiet illaxkata kull xkubetta.
Bil-mola kull stallett safa misnun.

Ghajnejhom jarmu l-qilla tal-qalbiena,
imxammra ghad-deffa bid-dirghajn godlija,
hallem in-naghağ fl-imqajel bla mahluba,
hallem fl-qosma l-ghelejjel bla msoqqija.

Il-konz halla s-sajjied, ix-xbiek u n-nases,
Il-forga telaq tibred il-haddied.
In-newl halla n-nissieg, il-moxt, l-imserka.
L-għarus halla 'l għarustu bla wegħdiet.

Għax wasal habar l-hemm. . . daqqet is-siegħa
ta' l-ghazla 'l hemm jew 'l hawn. . . tajjeb – hazin.
Titwieġeb trid is-sejħa anke jekk ġħoli
sa jkun il-prezz tad-demmm għall-qalbenin.

Id-demmm qatt ma jsir semm. Izda minn dejjem
il-Malti jedd twelidu ma jċedihx.
Ma jirfes hadd lil Dinu u 'l-Art Maltija.
F'idejn barrani lhitu ma jerħihx.

Bi Isien u ghasli l-ghadu ndiehes maghna,
mill-fewdu fdiena u minn irrieb San Ġwann,
Iżda l-kukkarda f'daqqa nbidlet f'daghwa
u l-weghda tal-helsien saret ingann.

Serqulna ġidna. Serqu l-knejjes taghna.
Hadu lala xahxieha max-xbejbiet.
Mal-flotta lejn l-Eġittu kaxkru maghhom
kemm irġiel sabu, fided, dehbijiet.

Sahnet il-qiegha. Qellet ir-rewwixta.
Intrefghu fuq il-foss il-pontijiet.
Ghall-kenn tas-swar inqafu t-trikolori
u tajfa tal-Maltin barra l-ibliet.

Arahom idewdu s-swar tal-Kottonera,
madwar Bieb is-Sultan, ġol-amberżuni.
L-ghodod tan-nar bil-lejl, bi nhar ikiddu,
u l-lehha tfigg mar-raghda tal-kanuni.

Bhax-xita jinżlu l-balal fuq l-irziezet.
Borġ ġebel saru d-djar ta' Haż-Zabbar.
In-nies titherwel bla taf kif tiskansa,
ma ssib imkien il-kenn mill-ħbit tan-nar.

Nar b'nar iwieġbu taghna mit-trunċieri.
Nar b'nar minn ġo l-imramma tas-sejġieh.
Ifaqqghu l-ixkubbeti, jdamdmu t-tnabar,
dhahen, gharraq u d-dmija, krib u wġigh.

Intlaqat is-Santwarju, l-koppla ġġarrfet
u bosta kienu n-nies li sfaw milquta.
Ghax kbira l-qawwa kienet tal-Franċiżi
spicċaw bil-ħbit l-ilqugh u ċ-ċnut mahtuta.

B'hekk ghamlu l-almu u minn ġos-swar kennija
hargu l-Franċiżi stakkament għall-ġlied
biż-żwiemel u r-riġlejn, armat sa snien, u
b'hekk taqtigha harxa reġġet bdiet.

Qishom iljuni ż-Żabbarin inxtehtu
fuq l-ghadu li ma tax ruħu b'mirbuh.
Fit-toroq, fil-harat u ġol-imsieraħ
wieħed wieħed naqqewh sakemm xejnuh.

Bla ħniena u twila kienet it-taqtigha,
żghażaġħ u xjuħ, nisa u rġiel annuna.
Min jgħabbi, min inewwl, min iqandel,
mill-kbir saż-żgħir kulhadd jagħti l-ghajnuna.

U fl-aħħar minn ġod-daħna x-xemx ittawlet
u wara l-hamba reġġhet waqġhet sikta.
Mill-ġdid fuq Haż-Żabbar perpret bandiera
hamra bhad-demmm u bajda mingħajr nikta

Achille Mizzi
25 ta' Jannar 1999